

אלמוג בָּהָר ארבעה שירים

*

לרבי דוד בוזגלו, גדול פייטני מרוקו במאה העשרים

מְכִינֵן שְׁהִיָּה עוֹר
לֹא שָׁם לֵב לְלוֹעֲגִים לְתַרְבוּשׁוֹ
וְהַמְשִׁיךְ חוֹבֵשׁ אוֹתוֹ בְּאַרְץ קִדְשׁוֹ
בְּקָר בְּקָר עַל רֵאשׁוֹ.

וְהַאֲנָשִׁים מִבֵּיטִים
לֹא רוֹאִים אֶת עוֹרוֹנּוֹ
נֵס קָרָה בְּאַרְץ הַקִּדְשׁ
לֹא רָאָה אֶת עוֹרוֹנָם.

והדברים מפי זרים

קוֹדְרִים תְּדַרִּי לוֹמֵר	וְהַדְּבָרִים מִפִּי זָרִים
אֶל גְּבַהַּ הַקְּשָׁתוֹת	עָלֵי לְצַמַּח עוֹד
לְגִבּוּל עָלֵי הָעֵבוֹתוֹת	עָלֵי לְפָרַח עוֹד
עָלֵי בְתַמּוּרוֹת בְּמִטּוֹת	שְׁלֵבִים שְׁלֵבִים קָמוֹת
וְאִין בְּבִשׁוֹר נְטוֹת	וְאִין בְּרוּיַח בְּעֵתוֹת
וְאִין בְּזִמְן אוֹתוֹת	אֶקוּם וּלְצוֹת דְּרָכִים
מְאוֹתַת לָךְ עֵתוֹת	דוֹרְךָ לָךְ עֵתִים
בְּמַחְצוֹת בְּלִפְיָדִים בְּרִשְׁתוֹת	כּוֹלֵא הַגּוֹף לְזִמְן
מְעָרִים נִפְשֵׁי לוֹמֵר	וְהַדְּבָרִים מִפִּי זָרִים
הוּא מְעָרִים עָלֵי דַעְתּוֹ	הוּא מְעָרִיב עָלֵי עוֹלָמוֹ
הוּא מְרַעִיף עָלֵי דַתּוֹ	הוּא מְרַעִיף עָלֵי גִשְׁמוֹ

הוא מְרַעֵב עָלַי שְׁמוֹ	הוא מְרַעֵב עָלַי שְׁמוֹ
וְהַשְׁמִינִי לֹא יִסְפֹּר בּוֹ	שִׁבְעָה נְקִיִּים יִסְפְּרוּ בִּי
מְרִים עָלַי לֹאמֵר	וְהַדְּבָרִים מִפִּי זָרִים
אוֹמֵד מִן הַמֶּתֶר	תְּמוּרָתִי אֲנִי עוֹמֵד
לְשִׁגוֹת מִן הַתֶּמֶר	וְאֵין פָּנִים לְשִׁגוֹת
הַמֶּתוּק אֵינְנוּ מֵר	הָעֵבֶד לֹא אֶדוֹן
בְּצֵל זָרִים דָּר	הַנֶּפֶשׁ בַּל מְעוֹן
מְדִירִים בִּי לֹאמֵר	וְהַדְּבָרִים מִפִּי זָרִים
יְהִיו פִּי בְרוּרִים	יְהִיו לְבִי נְדִירִים
יְהִיו שִׁירֵי אֲסוּרִים	יְהִיו שְׁמֵי נְדִירִים
יְהִיו אֱלוֹהֵי אַחֲרִים	יְהִיו קוֹלֵי מֵאֲחֲרִים
יְהִיו דְּבָרֵי זָרִים	וְאִזּוּ בְרַךְ הָרִים

ואריאציות ספניוליות¹

א. דיאלוג בין אם למחזרת:

- אל תעברי לפני ביתי, גברתי, אל תטילי עיניך על דלתי, יש לי בן יפה, יפה מדי בשבילך, גברתי.
- אעבר לפני דלתך, אמא, אחפש במבטי את בנג בכל החלונות, אם בנג יפה כמוך, אקח אותו עמי בית לבנות.
- אל תעברי בחצרי, גברתי, אל תמלאי במחשבותיך את גני, יש לי בן רך עינים, ולא אתן אותו ביד אלמונית.
- אעבר בחצרך, אמא, אשר לבנג שירים של אהבה, אם עיניו יפות כעיניך, אצית בלבך אש להבה.
- אל מטבחי אל תפנסי, גברתי, אל תטעמי מן המאכלים

שְׁהוּא אוֹהֵב, אִם תִּלְמְדֵי אוֹתָם לְבִשְׁל, אֲאָבֵד אֶת בְּנֵי
בְּלָב דּוֹאֵב.
— כְּבָר אוֹתָךְ אֲנִי אוֹהֵבְת, אִמָּא, הֶעֱבִירִי בְּנֶךְ לְפָנַי
וְאֶחָזָה, אִם אוֹתָךְ אוֹהֵב הוּא כְּמוֹנִי, נִשְׁבַּע הַיּוֹם בְּאֵהָבָה
זֹאת לָזֶה.

ב. דִּיאֵלּוֹג בֵּין הַמְּחַזְרֵת לְבֵן:

— פִּתַּח לִי הַדֵּלֶת, אֶהוּבִי, הַשֶּׁמֶשׁ שׁוֹקֵעַת
וְרוֹצָה אֲנִי אוֹתָךְ לְרֵאוֹת.
— אֵיךְ אֶפְתַּח לָךְ הַדֵּלֶת, אֶהוּבָה, אִמִּי יוֹשֶׁבֶת לְדָדִי
וְתוֹפְרֵת לִי חֲלָצוֹת.
— גָּב לָהּ הַמַּחֲט, אֶהוּבִי, וְאֵל תוֹךְ הַשָּׁנָה
רֹאשָׁה יִשְׁקַע.
— אֵינִי נִרְדָּם בְּלֵילָה, אֶהוּבָה, אֶת רֹאשֵׁי רוֹדְפֵת
מִחֲשָׁבָה עַל נְשִׁיקָה.
— פִּתַּח לִי הַדֵּלֶת, אֶהוּבִי, הַשֶּׁמֶשׁ כְּבָר שֹׁקֵעָה
וְרוֹצָה אֲנִי לְשִׁיר לָךְ שִׁירִים.
— אֵיךְ אֶפְתַּח לָךְ הַדֵּלֶת, אֶהוּבָה, אָבִי עוֹמֵד
וְקוֹרֵא בְּלִחַשׁ מִן הַסְּפָרִים.
— גָּב לוֹ הַמְּשַׁקְפִים, אֶהוּבִי, וְאֵל תוֹךְ הַשָּׁנָה
רֹאשׁוֹ יִצְנַח.
— בְּיָמַי אֲנִי יָשׁוּן, אֶהוּבָה, אֶת רֹאשֵׁי רוֹדֵף חִלּוּם
עַל יוֹם אֶתָּךְ אֶבְרַח.
— פִּתַּח לִי הַדֵּלֶת, אֶהוּבִי, הַשֶּׁמֶשׁ עוֹד מְעֵט תִּזְרַח
וְרוֹצָה אֲנִי אוֹתָךְ לְרֵאוֹת.
— אֵיךְ אֶפְתַּח לָךְ הַדֵּלֶת, אֶהוּבָה, אֶחוּתִי אֵינָה נִרְדָּמֶת,
הִיא כּוֹתֶבֶת אֶכְזָבוֹת.
— גָּב לָהּ אֶת הָעֵט, אֶהוּבִי, וּבִשְׁנָה
רֹאשָׁה יִלְכֵד.
— כֹּל הַזְּמַן אֲנִי מִחֲפֵשׁ, אֶהוּבָה, זְמַן שְׂאִינּוּ יוֹם אוֹ לַיְלָה
כְּדֵי שְׂאוּכַל עִמָּךְ לְהִתְאַחֵד.

- כָּבֵד עֲלֵתָהּ הַשָּׁמֶשׁ, אֶהוּבִי, עָלַי לְחֹזֵר אֶל בֵּית הַזֶּרֶם,
וְעַם בּוֹא הָעָרִב שׁוֹב לְקִרְאָ לָךְ אֶעֱמֵד.
- אֵל תִּלְכִּי, אֶהוּבָה רַבָּה, אֶפְתַּח לְךָ הַדְּלֵת, אֶחֻתִּי
אֶחְזָה בָּהּ הַשָּׁנָה, אִמִּי מִהֲרָה אֶל הַחֶצֶר, אָבִי יֵצֵא לְעֵבֶד,
אֵל תִּלְכִּי, אֵל תִּלְכִּי, אֶהוּבָה רַבָּה, חֲכִי לִי
וְאֶטְמִין בֵּין שְׁפֹתֵיךָ נְשִׁיקָה.
- שָׁן, אֶהוּבִי, שָׁן, אָבִי קוֹרֵא לִי, אֶרְוִץ הַבַּיְתָה בְּשִׁתִּיקָה
שְׁלֵא יַחֲזֶה בִּי מִסְמִיקָה, וְעַם רִדַת הַשָּׁמֶשׁ אֶשׁוּב,
אוּלַי מִחֵר אוֹתִי תִכְנִיס, אֶהוּב.

עֲבֵרוֹת עֵתִידִין לַפָּנִי

עֲבֵרוֹת עֵתִידִין לַפָּנִי לְגַעַת חֲצֵרוֹת מְעַשִּׂיָּהוּ
וְלַהֲזוֹק מִן הָעוֹלָם. וְעֵתִידוֹת חוֹלְפִין אַחֲרָיו
לְדַעַת שְׂרָשֵׁי פְּגִיעוֹתֵיהֶן וְלַהֲבַלֵּעַ בְּדָק הַנְּעֻלָּם.
בְּמִזְמוֹת עוֹרֵךְ הוּא מְלַחֲמוֹת וַיִּדְּרוּ נַחוֹת.
בְּרַמְזוֹת לּוֹחֵשׁ הוּא עֲמַקּוֹת וּשְׁפָתָיו הַנִּשְׁכָּחוֹת.
וּמִי עֵתִיד לְתֵן דִּין עַל קוֹרוֹתָיו
וְהוּא שׁוֹתֵק עֲכָשׁוּ. וּמִי עָבֵר לְמָסֵר
נִסִּין בֵּין סְפוּרָיו וְתַכְלִיתוֹ גְּלוּי פָּנָיו.
לְדַמְעוֹת דּוֹלְפוֹת עֵינָיִם אַחַר טְמִיר הַנִּסְתָּם.
לְדָם נַחֲסָם עוֹלוֹת דְּרָכִין בְּגִבּוֹל הַתָּם.
בְּמִזְמוֹת עֵתִידִין עֲבֵרוֹת לְדַעַת חֲצֵרוֹת מְעַשִּׂיָּהוּ
וְלַגַּעַת שְׂרָשֵׁי פְּגִיעוֹתֵיהֶן. בְּרַמְזוֹת חוֹלְפִין עֵתִידוֹת
לַהֲזוֹק בְּדָק הַנְּעֻלָּם וְלַהֲבַלֵּעַ מִן הָעוֹלָם.
שָׁנָה זְמַנּוֹ לַהֲגִיעַ שָׁנָה הַזְּמַן לַפֶּסֶק.
דּוֹמָה סְפוּרוֹ לַהֲפִיעַ דּוֹמָה הַסְּפוּר לַשִּׁתָּק.

¹ וּרְיָאִיצִיָּה לְשֵׁתִי קִנְטִיגֶס (שִׁירִים לִירִיִים) בַּסְּפָרִידִית-יְהוּדִית, הִרְאִשׁוּנָה "פְּרוּהִיבִירוֹ אֶל פֶּסוֹ" (מִפִּי אֲמִלִּי פִּיָּהָ יְלִידַת טוֹרָקִיָּה וְסִטְלָה מְאִיוֹ-כֶּהן יְלִידַת רוֹדוֹס), וְהַשְּׁנִיָּה "טוֹדוֹס סוֹן אֵינְקוֹנְנִיגֶטֶס" (מִפִּי רוּחַ אֲבִנְרָאֲדֶל-אַלְחָרָף יְלִידַת רוֹדוֹס); הַשִּׁירִים הוֹקֵלְטוּ עַל-יְדֵי שׁוֹשְׁנָה וַיִּיךְ-שַׁחַק וְרָאוּ אוֹר בַּסְּפָרָה "אֵין בּוֹאֵן סִימָן", וְזָכוּ לְנוֹסַח עֵבְרִי שֶׁל אֲבֵנֵי פֶרֶץ.